

21. januar 2007 04:00 - Af CHARLOTTE PEDERSEN, Fyens Stiftstidende

Oliemaleriet "Apotheose und ZerRissenheit" udvikler sig i Mogens Leanders værksted hjemme. Til bronzearbejderne har han et værksted uden for husets fire vægge. Maleriet her skal indgå i den fortløbende udstilling Exegese og vil være at se i sin færdige udgave i Nordjylland i påsken 2008. Foto: PETER LETH-LARSEN

[Se flere billeder](#)

Leanders univers

Mogens Leander er kendt for sine ikoner, men excellerer også i bronzefigurer, oliemalerier, et skrumpehoved og selvlysende handsker

BILLED SERIE: Det blæser heftigt. Vinden river i de nøgne trækroner, og det knager og brager i de svajende stammer.

Mogens Leander trækker sin tykke, sorte læderjakke lidt til, stikker hænderne i lommen og fører an gennem det tykke lag af brune blade, der skrider under støvlesålerne, fordi jorden er smattet og glat som en skøjtebane.

Efter et par minutters mudderbalance-gang stopper han ved en beskeden sø, snarere et lille mosehul. Han siger ingenting, men smiler bare stille, som venter han på, at vi opdager dem - de selvlysende, orange/gule hænder og skrumpehovedet midt i søen.

Hovedjæger

Hænderne - handskerne - dasker i vinden og vinker til os fra toppen af deres pæle. Hovedet stirrer, mens håret flager, og havde det været skumring eller nat, så havde plan A været at tage sine plørede støvler noget så eftertrykkeligt på nakken ved tanken om den hovedjæger, der måtte ligge og lure i skovtykningen i fredelige Seest lidt uden for Kolding.

- Der skal efterhånden stå pæle hele vejen gennem søen. Måske er det en slags skovkunst. Det ved jeg ikke rigtig, men jeg holder meget af at være her og se, hvad det kan udvikle sig til. Vi må se. En udstilling? Måske. Det er egentlig ikke meningen, at der skal komme andre end mig her.

Joh, Mogens Leander har købt sig et stykke skov.

Rovfugle

Andre drømmer om at købe et sommerhus, men Leander har altid drømt om at eje et stykke skov, og nu gør han det.

Knap 10 tønder land med eg, bøg, ask, mosevand, rovfugle, selvlysende handsker og anemoner, der kalder på foråret og de idéer, som gennemstrømmer Leanders hoved og hænder.

Og de er mange, idéerne.

Mødte man Leander en formiddag på gågaden, kunne man ved første øjekast sagtens tiltro ham en lang karriere på teknisk forvaltning.

Sådan gemytlig og fredelig uden for meget ramasjang bag brillerne. Men kunne man linde på låget til hans hjerne, skulle man givetvis bruge begge hænder for at presse det på plads igen - så meget syder og bobler det i manden, der er mest kendt for sine moderne ikoner.

Kemikalier

Mogens Leander skabte de første ikoner i 1984 - i øvrigt efter fem års eksperimente - ren med kemikalier og andet giftigt stads - og i dag hænger ikonerne i private hjem, udstillinger, kirker og senest i "almindelige" isenkræmmere til almindelige priser i selskab med almindelige gryder, pletter, pander og vækkeure. Ikke blot i Danmark, også i Norge, Sverige og Tyskland.

Leander greb en tidsånd, inden andre ænsede, at der var noget at række ud efter. Han var fascineret af de ikoner, der hører den russisk-græsk-ortodokse kirke til, og som han havde mødt på rejser i Tyrkiet og Grækenland.

Laguner

Billeddelene til ikonerne - dyrekranier, fossiler, segl, porcelænsskilte, metaldåser, krucifikser - er hjembragt fra adskillige rejser sydpå med dertilhørende ekspeditioner i f.eks. laguner, byggetomter og nedlagte landbrugsejendomme - ganske ofte med fare for at brase gennem et mørnet, italiensk loft.

- Jeg har fundet mange af tingene i en stor, gammel italiensk villa, som får lov at stå og forfalde. Der er godt nok hegn rundt om, men jeg har fundet et hul i hegnet ...

Mange af delene ligger i årevis i Leanders gemmer - lige indtil han en dag står og mangler netop dét krucifiks eller dén gamle metaldåse til en ikon.

I dag er Mogens Leanders ikoner eftertragtede - så eftertragtede, at han for et par år siden blev ringet op og spurgt om, hvad han ville sige til at få dem masseproduceret. Dén måtte sluges, men ...

- Jeg sagde ja, fordi jeg vidste, at havde jeg sagt nej, så ville jeg inden længe alligevel have kunnet se "mine" ting kopieret. Så hellere have indflydelse på det selv.

- Det er en balancegang at holde unika og masseproduktion adskilt, og man skal selvfølgelig gøre op med sig selv, hvordan man har det med at se sine ting solgt for 800 kroner i stedet for 5000. Men det har i hvert fald betydet, at jeg har fået mine ting utroligt bredt ud, og det ér jo svært at producere 25 ting om året og så blive kendt.

Bronzebørn

De første 12 af i alt 14 ikoner med Middelalderens dyder er lanceret. Snart kommer de sidste to i serien, og sidst på året starter en ny serie - denne gang fra mytologiens verden.

De nyeste eksemplarer fra Middelalderens dyder er netop kommet tilbage fra fabrikken og ligger til godkendelse på Leanders langbord i spisestuen, side om side med det sidste nye udkomme af idéerne, bronzefigurer. Små, tunge elementer, der ligner børn uden arme og ben, men med cykelhjelme.

Ét enkelt bronzebarn er færdigt, et andet skal have slebet kanterne af, og alle er de udtryk for Mogens Leanders nye passion og ihærdige arbejde med bronze - en færdighed, han for nylig har lært sig på Århus Kunstakademi.

Hvor idéen kom fra? Det er svært - for ikke at sige umuligt for ham at sætte ord på, for idéer kommer og går, flyver og farer, falder til jorden eller bliver grebet.

Men mon ikke det er fra nogenlunde samme sted som idéen til de selvlysende handsker og hovedet i mosehullet, til oliemalerierne og ikonerne ...